

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère <1543-1623>

Mogvntiæ, 1617

[Præfatio.]

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78477)

LIBER QVARTVS, ET TÖTIVS OPERIS DECIMVS-NONVS.

DE SPECIALI RATIONE IVDICANDI DE PECCATIS, respectu habito ad tertium Decalogi præceptum.

P R Æ F A T I O.

RDINE plane pulcherrimo (inquit Concil. Colonie in expositione huius præcepti) tria prima Decalogi præcepta, quæ ad Dei cultum pertinent, sese consequuntur. Primum enim præceptum format animum, deque interiori cultu instituit; & quia ex abundantia cordis os loquitur, merito ei subiungitur secundum, quod docet quomodo de Deo loqui oporteat: subsequitur vero tertium, Memento ut diem Sabbathi sanctifices, Exod. 20. tanquam amborum illorum absolutio: quo de omni alio exteriori cultu Deo præstando exhibendoque docemur. Idem habetur ex Catechismo iussu Concilii Trident. edito: & ex D. Thom. 2. 2. quæst. 122. art. 4. ac Soto lib. 2. De iustitia & iure quæst. 4. art. 4. Ratio autem iudicandi de peccatis ex ipso tertio præcepto exigit, præter cetera de quibus inferendis, notitiam nonnullorum, quæ circa illud notanda sunt in ipso iudicio de peccatis, quæ præmittemus.

C A P V T I.

De quibusdam notandis circa tertium Decalogi præceptum, pro ratione iudicandi ex eo de peccatis.

S V M M A R I V M.

- 1 De nomine Sabbathi, & sensu huius præcepti.
- 2 De eiusdem obligatione, quatenus ea cessarit, & quatenus perseveret.
- 3 Ex Ecclesiæ tantum statuto, ea est pro die Dominico, sicut & pro reliquis diebus festis.
- 4 Quatenus possit Papa in ea dispensare, & consuetudo eam abrogare.
- 5 Explicatio dubii, An Episcopus possit dies festos abrogare.
- 6 Quatenus possit Episcopus festum instituire.
- 7 Quatenus consuetudo.
- 8 Quæ festa sint Sabbatho suffecta, certo assignari non potest.
- 9 Cum festorum observatione, præcipitur modus ea observandi.
- 10 Quæ sint ea de quibus in ordine ad tertium præceptum Decalogi tractare oportet, ad iudicandum de peccatis.

scere; itemque illum transigere cessando ab omni opere servili ut habetur Exod. 20. vers. 9. & Leuit. 23. vers. 3. & Numerorum 28. vers. 25.

Sententia ergo præcepti huius ea est, ut iniungatur per ipsum exterior Dei cultus: siue, prout sub finem citati numeri primi habet Couar. corporalis requies & cessatio ab operibus servilibus ad famulandum Deo: nempe ut liberi ab operibus profanis, mente Deo intenti, cultum illi exhibeamus. Quæ est quoque D. Thomæ doctrina in dicto art. 4. & Caterani ibidem in principio, atq; Soti loco memorato.

Notandum est secundo, præceptum hoc partim morale, partim ceremoniale esse: morale quidem, quia ex parte statuit aliquod tempus esse cultui Dei præfigendum, id enim spectat ad mores. Ceremoniale vero, quia ex parte certum tempus definit ac præscribit eidem cultui impendendum. Ita post D. Thom. loco cit. tum 1. 2. quæst. 100. art. 3. ad 2. Soto in eod. art. 4. & Couar. in seq. num. 2. Cum autem nunc ceremonialia veteris legis cessarint, sicut declarat Couar. in 1. var. resol. cap. 17. num. 1. (& probatur ex cap. 1. de purificatione post partum) fit ut hoc præceptum in lege gratiæ vim obtineat solum ex ea parte qua morale est. Quare si hodie nulla esset alia lex, præter hanc Decalogi, etiam si oporteret in aliquo tempore vacare Deo: nullum tamen determinatum festum esset in præcepto, ipsaque obligatio vacandi Deo esset similis ei, quæ iure diuino incumbit nobis Deum orandi, cui tempus certum eodem iure præscriptum non est, ut tractat Nauarr. De oratione cap. 1. §. 6. & 7.

Quod vero nunc certa tempora statuta sint, quæ festa dicimus, tribuendum est iuri Ecclesiastico, prout Nauarr. in Enchir. cap. 13. in princip. expressit, plures alios in eadem sententiam referens, ut & Couar. in fine prius memorati cap. 19. Id quod non solum de aliis diebus qui in Ecclesia, vel ob Beatæ Virginis aliorumque Sanctorum memoriam, vel ob alias causas solemniter celebrantur: sed etiam de die Dominica verum est, ut ait Diuus Thom. 2. 2. quæst. 122. art. 4. ad 4. cui consentit Nauarr. loco cit. quamuis multi alij contradicant, quos refert Couar. in eodem cap. num. 6. Illud pro eis adferens, quod verissimum sit diem eum iam inde ab Apostolorum tempore fuisse diuino cultui consecratum. Ad cuius rationis solutionem dici potest cum Nauarr. in cit. cap. 13. sub finem num. 1. in nouo Testamento (in quo cessauit præceptum ceremoniale de

Nu. 2.

Nu. 3.

Nu. 1.

IRCA hoc præceptum, notandum est primo, quod facit ad manifestationem sensus illius, nomen Sabbathi Hebraicum esse, Latine sonans requiem, seu cessationem: quo septimus hebdomadæ dies in veteri Testamento est appellatus, vel qui destinatus est in hominum requiem, ut citatum Concil. Colon. & Couar. lib. 4. variarum resolutionum cap. 19. num. 1. annotant: vel potius ut Catechismus iussu Concilii Trident. editus tangit, quia die septimo Deus ab omni opere quod fecerat, requieuit; idem dies propterea diuino cultui consecratus est, iuxta illud Exod. 35. Septimus dies erit vobis sanctus, Sabbathum & requies Domini. Quod etiam D. Thomas non obscure significat loco cit. iniquens, in tertio præcepto Decalogi præcipi exteriorem cultum, ad præstandum opus creationis mundi, à quo requieuisse dicitur Deus die septimo. Significant quoque illi, qui dicunt datum esse istud præceptum in memoriam beneficii creationis: quasi mundi princeps Deus, celebrem voluerit esse Sabbathi diem, tanquam totius mundi natalem. Sanctificare autem diem Sabbathi, quod ipsius præceptum iniungit, est eum tanquam sanctum & Deo dicatum agno-